

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

Kaupunginhallitus

Kokouskutsu ja esityslista

Aika 30.03.2026 16:00 -

Paikka Kaupungintalo, kaupunginhallituksen sali

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Kutsutut	Komu Pekka	puheenjohtaja	
	Bruneau Milla	I varapuheenjohtaja	
	Markkanen Marju	II varapuheenjohtaja	
	Putula Toni	III varapuheenjohtaja	
	Uosukainen Kimi	jäsen	
	Laakso Jetta	jäsen	
	Lindqvist Marko	jäsen	
	Aaltonen Kalle	jäsen	
	Lientola Elisa	jäsen	
	Kastehelmi Minerva	jäsen	
	Seesvaara Eero	jäsen	
	McCarron Francis	kaupunginvaltuuston pj.	
	Kari Mika	kaupunginvaltuuston I vpj.	
	Pakkanen Lasse	kaupunginvaltuuston II vpj.	
	Nieminen Mira	kaupunginvaltuuston III vpj.	
	Kyynäräinen Niko	kaupunginjohtaja, esittelijä	
	Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja	
	Laavi Elina	elinvoimajohtaja	
	Mäkelä Mikko	sivistysjohtaja	
	Keitaanranta Mira	henkilöstöjohtaja, konsernihallinnon johtaja	
	Hämäläinen Veera	viestintäjohtaja	
	Mörsky Tiina	talousjohtaja	asiantuntijaesittely klo 16.00-16.15/85 §
	Virkkunen Pekka	lakiasiaintohtaja	
	Kovero Anniina	hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä	

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
--	------	---------	-----------

Lahti 25.3.2026

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Käsiteltävät asiat

§	Otsikko	Sivu
80	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
81	Pöytäkirjan tarkastajat	5
82	Konsernihallinto, rahoituspalvelujen kassaraaportti	6
83	Asemakaavan muutosehdotus A-2924, Myyntimiehenkatu 9 (Biltema), Renkomäki KV	7
84	Asemakaavan muutosehdotus A-2918 sekä siihen liittyvä tonttijako- ja tonttijaon muutosehdotus M-25-170, Varjolantie 6, Nastola KV	14
85	Lahden kaupungin tilinpäätös 2025, KV	20
86	Lahden kaupungin kestävyysraportti 2025	24
87	Ilmastotyön vuosiraportti 2026	26
88	Lahti-konsernin tilinpäätösraportti 2025	29
89	Valituslupahakemus ja valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätöksestä koskien messuhallin (Lahti- ja Vesijärvi-hallit) ostamista Spatium Toimitilat Oy:ltä	31
90	Mukkulan monitoimitalon hankesuunnitelman käsittelyaikataulu	35
91	Lahden kaupungin satamajärjestyksen kumoaminen KV	46
92	Kaupunginvaltuuston 9.2.2026 kokouksessa tehtyjen päätösten laillisuuden tarkastaminen	50
93	Lahden Vihreän valtuustoryhmän järjestäytyminen KV	51
94	Omistajapoliittinen ohje elinkeinokehitysyhtiöiden toiminnasta	53
95	Lahden kaupungin sijoitussuunnitelma 2026	58
96	Tiedoksi merkittävät asiat	60

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.03.2026

80
Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginhallitus
Esityslista
Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.03.2026

nro 8

81

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan jäsenet Jetta Laakso ja Marko Lindqvist.

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.03.2026

82
Konsernihallinto, rahoituspalvelujen kassaraportti

Päätös

Esittelijä
kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus
Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen.

Perusteluosa

-

Muutoksenhaku
Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.03.2026

83

Asemakaavan muutosehdotus A-2924, Myyntimiehenkatu 9 (Biltema), Renkomäki KV

5648/10.02.01.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

asemakaava-arkkitehti Markus Lehmuskoski p. 050 398 5113

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2924.”

Perusteluosa

Suunnittelualue käsittää osoitteessa Myyntimiehenkatu 9 olevan asemakaavan mukaisen tontin 13. Suunnittelualue rajautuu eteläpuolelta Miekkiöntiehen. Suunnittelualue sijaitsee n. 6 km etäisyydellä Lahden kauppatorilta etelään. Asemakaavatyön tavoitteena on kaupallisten palveluiden korttelialueen kehittäminen rakennusoikeutta, rakennusala ja muita kaavamääräyksiä tarkistamalla. Asemakaavan muutos tehdään yksityisen kiinteistönomistajan hakemuksesta.

Asemakaavan muutoksella lisätään kaavan mukaisen tontin rakennusoikeutta 4 600 k-m2:stä 6 680 k-m2:iin, mikä mahdollistaa rakennuksen laajentamisen ja kiinteistön kehittämisen. Maininta paljon tilaa vaativasta erikoistavaran kaupasta

poistetaan kaavasta. Rakennusala laajennetaan suunnitellun kahvilalaajennuksen verran pohjoiseen sekä etelään käsittämään koko huoltopiha. Laaja rakennusala mahdollistaa suunnitellut ja tulevat laajennustarpeet aiempaa vapaammin etelään päin. Tontille sallittu rakennusoikeus on kuitenkin yhteen tasoon sijoitettuna selvästi pienempi, kuin rakennusalan pinta-ala, mikä tarkoittaa väistämättä rakentamatta jätettävää aluetta rakennusalan sisälle tontin huoltotoimintoja varten.

Asemakaavan muutoksella päivitetään pysäköintipaikkamääräys voimassa olevan pysäköintipolitiikan mukaiseksi autoille (1 ap/50 k-m²) ja polkupyörille (1 ppp/100 k-m²). Kaavassa osoitetaan mainospylonin paikka (mp). Tontin eteläosan istutuksia ja rajaamista koskevia vaatimuksia täsmennetään. Kaavaan tehdään myös muita, pienempiä korjauksia aiempaan asemakaavaan nähden.

Lahden kaupungin strategia 2035 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 27.10.2025. Strategian 2035 mukaisesti kaavalla tuetaan yrityksen menestystä alueella sekä parannetaan osaltaan kohteen vetovoimaisuutta investointikohteena. Kaava rakentaa strategian mukaisesti osaltaan inspiroivaa, kestäväää ja saavutettavaa kaupunkia.

Vaikutusten arviointi

Kaavamuutoksella mahdollistetaan Biltelman myymälärakennukseen suunniteltu kahvilalaajennus pohjoiseen päin sekä rakennuksen laajentaminen etelään huoltopihan suuntaan. Kiinteistön kehittämismahdollisuuden kautta lisääntyvät palvelut parantavat osaltaan alueen ihmisten elinoloja ja elinympäristön laatua. Suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä ei ole asuintoimintoja, mutta vaikutukset ulottuvat palvelutarjonnan paranemisen kautta laajemmalle ympäristöön.

Kaavalla täydennetään yhdyskuntarakennetta. Kaava aiheuttaa jonkin verran vaikutuksia liikenteeseen uuden lisärakentamisen osalta, mutta verrattuna aiempiin alueen liikennemääriin ovat vaikutukset arviolta vähäisiä. Vuonna 2021 arvioitiin

kaavatyön A-2711a yhteydessä, että alueen liittymät toimivat Kärkkäiselle osoitetun lisärakentamisen jälkeenkin vähintään tyydyttävästi ja vuoden 2040 tilanteessa vähintään välttävästi. Kokonaisliikennemäärään nähden nyt suunniteltu lisärakentaminen ei tuo olennaista muutosta. Tontin ajoneuvoliittymät ja liikenneyhteydet säilyvät ennallaan. Tontin poikki itä-länsisuunnassa kulkeva kävely-yhteys on tarkoitus säilyttää, vaikka sen linjaus uuden kahvilalaajennuksen myötä muuttuukin. Suunnittelualue on hyvin saavutettavissa julkisilla liikennemuodoilla, mikä osaltaan vähentää liikenteellisiä vaikutuksia. Kestävien kulkumuotojen hyödyntäminen suunnittelualueella on hyvin mahdollista alueen tukeutuessa välittömässä läheisyydessä olevaan joukkoliikennereittiin.

Asemakaavan muutoksella sallitaan suunnitellun kahvilalaajennuksen osalta aiemmin asemakaavaan osoitettu, korttelin yhtenäinen rakennusten linja ylitettäväksi rakennusalojen pohjoisreunassa kuudella metrillä. Ylitys on kuitenkin kokonaisuuteen nähden vähäinen, kun huomioidaan muiden korttelin kiinteistöjen toteutunut tilanne. Erityisesti itäpuolella olevalla autoliikkeen tontilla rakennusala on ylitetty katosrakenteilla, jotka vaikuttavat jo maisemalliseen rakennusten linjan rikkoutumiseen, eikä suoraa linjaa ole selkeästi paikan päällä hahmotettavissa. Tästä syystä kaavamuuтокseen ei enää ole sisällytetty suunnittelualueen tonttia koskien nuolimerkintää rakennusalan pohjoisreunaan, mikä pakottaisi ulottamaan rakennuksen rajaan kiinni.

Tontin eteläosaan sallittava lisärakentaminen ei aiheuta olennaisia muutoksia maisemaan tai kaupunkikuvaan muu ympäristö huomioiden. Viereiseltä ohiajotieltä (VT4) suunnittelualueen eteläosa on nähtävissä erityisesti pohjoiseen päin ajettaessa, mutta etäisyys ja muut ympäristön rakennukset ja rakenteet vähentävät näkymän vaikuttavuutta ja erottuvuutta maisemassa.

Kaavalla sallitaan mainospylonin sijoittaminen tontin eteläosaan. Pyloni ohjataan ympäristön muiden, olevien mainospyloneiden (mm. Plantagenin pyloni) korkeus

huomioiden enintään 15 m korkeaksi, mikäli se on malliltaan leveämpi. Kapea, enintään 5 m leveä pyloni on mahdollista rakentaa enintään 30 m korkeaksi.

Vaikutusten arviointi on kuvattu tarkemmin asemakaavan selostuksessa.

Kaavan taloudelliset vaikutukset kaupungille

Laaditun maankäyttösopimuksen mukaisesti kiinteistön omistaja maksaa kaupungille kunnallisteknisenä korvauksena 193 000 euroa ja asemakaavan toteuttamisesta 15 000 euroa.

Vuorovaikutus kaavaa valmisteltaessa

Kaavan vireilletulosta on ilmoitettu vuoden 2024 kaavoituskatsauksesta tiedottamisen yhteydessä. Luonnosvaiheen kuuleminen järjestettiin 24.10.–7.11.2024, missä yhteydessä pyydettiin myös viranomaislausunnot. Kaavatyöhön liittyvä aineisto on ollut nähtävillä kaavahankkeen kotisivulla internetissä.

Luonnosvaiheen kuulemisessa saatiin yhteensä viisi lausuntoa viranomaisilta. Luonnosvaiheen kuulemisessa saadut lausunnot ja mielipiteet sekä niiden huomioiminen on kuvattu lyhennettynä asemakaavan selostuksessa. Saadut lausunnot ja mielipiteet ovat kokonaisuudessaan päätösehdotuksen liitteenä.

Valmistelu on tarkemmin kuvattu asemakaavan selostuksessa.

Kaavan laatimisesta perittävät maksut

Asemakaavan muutokseen liittyen on tehty maankäyttösopimus yksityisen kiinteistönomistajan kanssa.

Kaavaehdotuksesta saadut lausunnot

Asemakaavan muutosehdotus on ollut alueidenkäyttölaissa säädetyssä järjestyksessä julkisesti nähtävillä 15.1.-16.2.2026. Kaavaehdotuksesta saatiin pyydettyinä kaksi ehdotusvaiheen lausuntoa Lupa- ja valvontavirastolta sekä

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

Kaakkois-Suomen elinvoimakeskuksesta. Kummallakaan ei ollut kaavaehdotuksesta huomautettavaa.

Toimivallan peruste

Lahden kaupungin hallintosääntö 2026/10, Kaupunkiympäristön palvelualueen erillissääntöjen toimivaltataulukko: Kaavoitus, tonttijako ja kiinteistönmuodostus.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: valitusosoitus Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote pöytäkirjasta ilman liitteitä [REDACTED], ote pöytäkirjasta ilman liitteitä sitä pyytäneille kunnan jäsenille, sähköinen tiedoksianto Lupa- ja valvontavirastolle.

Lainvoimaisuuskysely Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta.

Lainvoimaiseksi tulon jälkeen: kuulutus,
sähköisesti:

kuulutus Lupa- ja valvontavirasto,

kuulutus + kartta Maanmittauslaitos,

kuulutus + kartta Päijät-Hämeen liitto,

kuulutus + kartta Kaupunkiympäristön palvelualueen kaupunkisuunnittelu

Päätöshistoria

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 16.12.2025

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

§ 160

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää asettaa asemakaavan muutosehdotuksen A-2924 julkisesti nähtäville.

Mikäli mahdolliset muistutukset eivät anna muuhun aihetta, lautakunta esittää, että kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2924.”

Samalla lautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla lautakunta tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Liitteet

Numero	Otsikko
--------	---------

1	A-2924 Kaavaselostus ja seurantalomake
2	A-2924 Kaavaehdotuskartta
3	A-2924 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)
4	A-2924 Havainnollistava aineisto
5	A-2924 Luonnosvaiheen lausunnot

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

Numero	Otsikko
--------	---------

6	A-2924 Asemakaavahakemus
---	--------------------------

7	A-2924 Ehdotusvaiheen lausunnot
---	---------------------------------

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.03.2026

84

Asemakaavan muutosehdotus A-2918 sekä siihen liittyvä tonttijako- ja tonttijaon muutosehdotus M-25-170, Varjolantie 6, Nastola KV

3569/10.02.01.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

asemakaava-arkkitehti Markus Lehmuskoski, p. 050 398 5113

tonttijaon osalta kiinteistöinsinööri Mika Järvelä, p. 050 398 5386

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2918 sekä siihen liittyvän tonttijako- ja tonttijaon muutosehdotuksen M-25-170.”

Perusteluosa

Suunnittelualue käsittää osoitteessa Varjolantie 6 olevan teollisuustontin, viereisen Kahitien katualueen sekä lähivirkistysalueen osan. Suunnittelualue rajautuu eteläpuolelta Varjolantiehen ja muilta sivuiltaan teollisuustontteihin.

Suunnittelualue sijaitsee Varjolan teollisuusalueella Nastolassa. Kaavatyön tavoitteena on tontin rajojen tarkistaminen nykyistä tilannetta vastaavaksi.

Asemakaavan muutos tehdään yksityisen kiinteistönomistajan hakemuksesta.

Asemakaavan muutoksella yhdistetään Kahitien katualue sekä osa asemakaavan mukaisesta lähivirkistysalueesta teollisuustonttiin nykytilanteen mukaisesti.

Katualueen toteuttamiselle ei ole liikenteellistä tarvetta eikä sen jatkeena olevan viheralueen mahdollista jalankulkuyhteyttäkään ole tarkoitus toteuttaa kaavan mukaisesti. Asemakaavamääräykset säilytetään pääosin aiemman kaavan periaatteiden mukaisena. Rakentaminen sallitaan kahteen kerrokseen ja rakennusoikeus määräytyy tontin pinta-alan mukaan tehokkuudella $e=0.50$. Rakennusala ulotetaan tontin länsiosassa neljän metrin päähän tontinrajasta ja muilla sivuilla tontin raja kiinni. Tontilta poistetaan aiempaan asemakaavaan merkitty rakennuksen harjansuuntaa osoittava merkintä ja sallitaan pääkäyttötarkoituksen lisäksi yhden asunnon rakentaminen huoltohenkilökuntaa varten teollisuusrakennuksen yhteyteen. Tontin pääkäyttötarkoitus säilytetään teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueena.

Lahden kaupungin strategia 2035 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 27.10.2025. Strategian 2035 mukaisesti kaavalla tuetaan yrityksen menestystä alueella sekä parannetaan osaltaan kohteen vetovoimaisuutta investointikohteena. Kaava rakentaa strategian mukaisesti osaltaan inspiroivaa, kestävä ja saavutettavaa kaupunkia.

Vaikutusten arviointi

Kaava mahdollistaa jonkin verran lisärakentamista tontille sen pinta-alan kasvamisen myötä. Tontin koko kasvaa 968 m² ja rakennusoikeus tästä puolet 484 k-m². Rakentaminen sallitaan lähemmäksi länsipuolella olevaa naapurikiinteistöä, kuitenkin vähintään 4 metrin päähän tontin rajasta. Lisärakennusoikeus on ympäristöön nähden maltillinen eikä se vaikuta olennaisella tavalla ympäristön ihmisten työpaikka-alueeseen ja siten ihmisten elinympäristöön. Vaikutukset veteen, ilmaan ja ilmastoon ovat arviolta vähäisiä. Olemassa olevan yhdyskuntarakenteen tiivistäminen on ilmastovaikutuksiltaan edullisempaa kuin yhdyskuntarakenteen laajentaminen.

Kaavamuutoksella poistetaan Kahitien katualueen ja sen jatkeena olevan, viheralueen kautta järjestettävän jalankulku- ja pyöräilyreitit toteutusmahdollisuus. Katu- ja kulkuyhteyden toteutettavuusmahdollisuutta on arvioitu ja todettu yhteys tarpeettomaksi ympäristön liikennejärjestelyjen kannalta.

Suunnittelualue on hyvin saavutettavissa julkisilla liikennemuodoilla, mikä osaltaan vähentää liikenteellisiä vaikutuksia. Kestävien kulkumuotojen hyödyntäminen suunnittelualueella on hyvin mahdollista alueen tukeutuessa läheisyydessä oleviin joukkoliikennereitteihin.

Kaava edistää elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymistä alueella mahdollistamalla liiketoiminnan kehittämisen ja laajentamisen.

Vaikutusten arviointi on kuvattu tarkemmin asemakaavan selostuksessa.

Kaavan taloudelliset vaikutukset kaupungille

Kaavan toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kunnallisteknisiä tai muita kustannuksia. Katualue poistetaan asemakaavasta, mikä säästää osaltaan kadunrakentamisen kustannuksia. Kaavatyön hakijan on tarkoitus ostaa kaupungilta Kahitien katualue sekä viheralueen osa liitettäväksi tonttiin.

Vuorovaikutus kaavaa valmisteltaessa

Kaavan vireilletulosta on ilmoitettu vuoden 2025 kaavoituskatsauksesta tiedottamisen yhteydessä. Luonnosvaiheen kuuleminen järjestettiin 30.10.–13.11.2025, missä yhteydessä pyydettiin myös viranomaislausunnot. Kaavatyöhön liittyvä aineisto on ollut nähtävillä kaavahankkeen kotisivulla internetissä.

Luonnosvaiheen kuulemisessa saatiin yhteensä kolme lausuntoa viranomaisilta. Luonnosvaiheen kuulemisessa saadut lausunnot sekä niiden huomioiminen on kuvattu lyhennettyinä asemakaavan selostuksessa. Saadut lausunnot ovat kokonaisuudessaan päätösehdotuksen liitteenä.

Valmistelu on tarkemmin kuvattu asemakaavan selostuksessa.

Tonttijako

Asemakaavan muutoksen yhteydessä tehdään tonttijako ja tonttijaon muutos M-25-170.

Kaavan laatimisesta perittävät maksut

Asemakaavan muutos ei vaadi maankäyttösopimusta.

Asemakaavan muutoksen ja tonttijaon laatimisesta peritään hakijalta taksan mukainen maksu 2800 €.

Kaavaehdotuksesta saatu lausunto

Asemakaavan muutosehdotus on ollut alueidenkäyttölaissa säädettyssä järjestyksessä julkisesti nähtävillä 15.1.-16.2.2026. Kaavaehdotuksesta saatiin pyydettyinä yksi ehdotusvaiheen lausunto Lupa- ja valvontavirastolta, jolla ei ollut kaavaehdotuksesta huomautettavaa.

Toimivallan peruste

Lahden kaupungin hallintosääntö 2026/10, Kaupunkiympäristön palvelualueen erillissääntöjen toimivaltataulukko: Kaavoitus, tonttijako ja kiinteistönmuodostus.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: valitusosoitus Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote pöytäkirjasta ilman liitteitä Kiinteistö Oy Nastolan Varjolantie 6, ote

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

pöytäkirjasta ilman liitteitä sitä pyytäneille kunnan jäsenille, sähköinen tiedoksianto
Lupa- ja valvontavirasto.

Lainvoimaisuuskysely Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta.

Lainvoimaiseksi tulon jälkeen: kuulutus,

sähköisesti:

kuulutus Lupa- ja valvontavirasto

kuulutus + kartta Maanmittauslaitos,

kuulutus + kartta Päijät-Hämeen liitto,

kuulutus + kartta Kaupunkiympäristön palvelualueen kaupunkisuunnittelu

Päätöshistoria

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 16.12.2025

§ 159

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää asettaa asemakaavan muutosehdotuksen A-2918 sekä siihen liittyvän tonttijako- ja tonttijaon muutosehdotuksen M-25-170 julkisesti nähtäville.

Mikäli mahdolliset muistutukset eivät anna muuhun aihetta, lautakunta esittää, että kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2918 sekä siihen liittyvän tonttijako- ja tonttijaon muutosehdotuksen M-25-170.”

Samalla lautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla lautakunta tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Liitteet

Numero	Otsikko
8	A-2918 Kaavaselostus ja seurantalomake
9	A-2918 Kaavaehdotuskartta
10	A-2918 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)
11	A-2918 Tonttijakokartta M-25-170
12	A-2918 Luonnosvaiheen lausunnot
13	A-2918 Asemakaavahakemus
14	A-2918 Ehdotusvaiheen lausunto

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.03.2026

85

Lahden kaupungin tilinpäätös 2025, KV

53/02.00.01.01/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

talousjohtaja Tiina Mörsky, p. 050 383 6502

laskentapäällikkö Kati Helin, p. 044 716 1059

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

”Tilikauden 2025 tuloksen käsittely

Hyväksyttäväksi esitetyssä tilinpäätöksessä tilikauden tulos on -11 566 855,76 euroa alijäämäinen. Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelyksi seuraavaa. Kirjataan investointeihin liittyvää poistoeron vähennystä 736 146,19 euroa. Lahden kaupungin tilikauden 2025 alijäämäksi muodostuu edellä mainitun kirjauksen jälkeen -10 830 709,57 euroa, joka vähennetään edellisinä tilikausina kertyneestä ylijäämästä (245,8 milj. euroa), jonka jälkeen ylijäämä on yhteensä 235,0 milj. euroa. Kaupunginhallitus päättää allekirjoittaa vuoden 2025 tilinpäätöksen ja toimittaa sen tilintarkastajan tarkastettavaksi. Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi liitteenä olevan Lahden kaupungin henkilöstökertomuksen vuodelta 2025 sekä saattaa asian kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää oikeuttaa Lahden kaupungin konsernihallinnon

tekemään allekirjoituksen jälkeen teknisluonteisia korjauksia ja täydennyksiä tilinpäätöksen valtuustolle meneviin kappaleisiin, jos kaupunki tai Provincia Oy:n kirjanpitoyksikkö toteaa sellaiseen tarvetta.”

Perusteluosa

Kuntalain 113 § mukaan: "Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.”

Kuntalain 115 § mukaan: "Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

**Kaupunginhallitus
Esityslista**

nro 8

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.”

Tilinpäätös 2025

Lahden kaupungin tilinpäätös vuodelta 2025 liitetään pöytäkirjaan.

Lahti-konserni sisältyy Lahden kaupungin tilinpäätökseen.

Lahden kaupungin strategian mittareiden toteutuminen 2025 on esitetty tilinpäätöskirjassa.

Allekirjoittamaton tilinpäätöskirja on kaupunginhallituksen jäsenten luettavissa CloudMeetingin oheismateriaalina perjantaina 27.3.2026.

Tilinpäätös on julkaisuvapaa 31.3.2026 klo 10.15.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

KH: KV

KV: Provincia Oy/kirjanpito (provincia@provincia.fi), Audiator Oy / minna.ainasvuori@bdo.fi, konsernihallinto, elinvoiman palvelualue, sivistyksen palvelualue, kaupunkiympäristön palvelualue, Lahden Tilakeskus, Lahden kaupunginteatteri, Lahden kaupunginorkesteri, Talouspalvelut

Liitteet

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

Numero	Otsikko
--------	---------

15	Henkilöstökertomus 2025
----	-------------------------

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.03.2026

86

Lahden kaupungin kestävyysraportti 2025

1551/00.01.02.03/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

kehittämiskoordinaattori Sari Alm, p. 050 398 5162

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä vuoden 2025 kestävyysraportin tiedokseen.

Perusteluosa

Kuntien rooli kestävän kehityksen edistämisessä on merkittävä. Lahden kaupungin kestävyysraportti 2025 kertoo kaupungin kehityksestä niin ekologisen, sosiaalisen kuin taloudellisen kestävyysnäkökulmista. Nämä kestävyysnäkökulmat tulee ottaa tasavertaisesti ja samanaikaisesti huomioon kaupungin toiminnassa ja päätöksenteossa. Raportin tavoitteena on lisätä läpinäkyvyyttä ja tarjota asukkaille ja sidosryhmille mahdollisuus arvioida kaupungin toimintaa nimenomaan kestävyysnäkökulmista.

Lahden kaupungin kestävyystyö ja raportointi pohjautuu kaupunkistrategiaan.

Raportoitavat tavoitteet ja indikaattorit ovat yhdenmukaisia YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden kanssa.

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

Raportti havainnollistaa, miten kestävyden osa-alueet kytkeytyvät toisiinsa.

Talouden kestävä kasvun edellytykset pohjautuvat hyvään työllisyystilanteeseen ja kaupungin elinvoimaisuuteen. Kaiken perustana on ekologinen kestävyys.

Lahden kaupunki julkaisi vuonna 2022 tilinpäätöksen yhteydessä ensimmäisen kestävyysraporttinsa. Vuoden 2025 kestävyysraportin julkaisupäivä on tiistaina 31.3.2026.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.03.2026

87 Ilmastotyön vuosiraportti 2026

3205/11.00.01.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

ympäristökoordinaattori Katri Nuuttila p. 044 483 1797

ilmastopäällikkö Aino Kulonen p. 044 482 6178

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä ilmastotyön vuosiraportin 2026 tiedoksi.

Perusteluosa

Kaupunginhallitukselle tuodaan tiedoksi Lahden ilmastotyön vuosiraportti 2026.

Raportissa 2026 esitetään päästötiedot vuodesta 2024 sekä teemoittain arvio ilmastotyön etenemisestä eri teemoissa. Päästöt ovat vähentyneet vuodesta 1990 67 %.

Lahden kaupunki tavoittelee strategiassaan hiilineutraaliutta ensimmäisenä suurista kaupungeista Suomessa. Tavoitteen edistymistä seurataan strategian mittarilla tuotantoperusteisten kasvihuonekaasupäästöjen määrän kehitys. Vuonna 2023 päivitettyssä Lahden ilmasto-ohjelmassa linjattiin, että ohjelman edistymistä sekä

päästökehitystä seurataan jatkossa vuosittain. Kaupungin tilinpäätöksen ja kestävyysraportin yhteydessä kaupunginhallitukselle tuodaan tiedoksi raportti edellisen vuoden ilmastotyön edistymisestä sekä tuoreimmat päästötiedot. Lahden ilmastotyön vuosiraportissa 2026 esitetään päästötiedot vuodesta 2024 sekä arvio priorisoitujen toimenpiteiden edistymisestä.

Vuosiraportin tavoitteena on ohjata niin päättäjiä kuin viranhaltijoitakin kohdistamaan huomionsa niihin toimiin, joiden päästövähennyksissä on suurimmat haasteet ja ohjata kaupungin resursseja toimenpiteisiin, joilla voidaan saavuttaa päästövähennyksiä.

Lahden tuotantoperusteiset päästöt olivat vuonna 2024 vähentyneet 67 % vertailuvuodesta 1990. Vuodesta 2024 kokonaispäästöt olivat laskeneet 6,2 %. Päästöt vähenivät kaikilla muilla sektoreilla paitsi tieliikenteessä. Tieliikenteen päästöjä nostivat erityisesti raskaan liikenteen lisääntyneet päästöt, jotka nousivat kansallisella tasolla. Erityisen merkittävästi olivat laskeneet kaukolämmön sekä teollisuuden ja työkoneiden päästöt. Erillislämmityksen ja maatalouden päästöt pysyivät suunnilleen viime edellisvuoden tasolla.

Kaupunkien asukaskohtaisia päästöjä verrattaessa Lahti on tippunut kahdeksanneksi aiemmalta viidenneltä sijalta, mikä johtuu erityisesti kaukolämmön päästöjen pienenemisestä verrokkikaupungeissa.

Lahdella on edelleen mahdollisuudet päästä 80 % päästövähennystavoitteeseen lähivuosina, ensimmäisenä suurena kaupunkina Suomessa. Ilmasto-ohjelman päivityksessä 2026 priorisoitiin toimenpiteet, joiden avulla hiilineutraaliustavoite on mahdollista saavuttaa. Lisäisiä päästövähennyksiä tavoitellaan erityisesti lämmityksessä, teollisuudessa ja tieliikenteessä. Kaukolämmön päästövähennyksissä tärkeä mahdollisuus on P2X-laitos, jonka investointipäätöstä odotetaan vuoden 2026 aikana. Tieliikenteen päästökehitys on hidasta, mikä on jatkossakin suurin haaste matkalla kohti hiilineutraaliutta. Lahden

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

päästövähennykset riippuvat myös tulevien vuosien kansallisesta ilmastopolitiikasta.

Materiaaleja:

Lahden ilmastotyön vuosiraportti 2026 julkaistaan kaupungin kotisivuilla 26.3.2026.

Lahden ilmastotyöhön voi tutustua tarkemmin kaupungin kotisivuilla:

<https://www.lahti.fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/ymparistokaupunki/hiilineutraali-lahti/>

Ilmastotoimenpiteistä ja niiden seurannasta viestitään Lahden ympäristövahdissa:

<https://lahdenymparistovahti.fi/> .

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Liitteet

Numero	Otsikko
--------	---------

16	Lahden ilmastotyön vuosiraportti 2026
----	---------------------------------------

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.03.2026

88 Lahti-konsernin tilinpäätösraportti 2025

1784/02.00.01.01/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

omistajaohjauksen asiantuntija Sanna Haarala, p. 044 482 6426

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee Lahti-konsernin tilinpäätösraportin tiedoksi

Perusteluosa

Konsernin tilinpäätösraportti sisältää Lahti-konsernin tuloslaskelman, taseen ja rahoituslaskelman. Näiden lisäksi raportti sisältää koosteen konserniyhteisöjen keskeisimmistä toiminnan- ja talouden mittareista. Yhtiöt raportoivat mittareista neljännesvuosittain.

Raportille on nostettu taloudellisista mittareista yhtiön tai alakonsernin tilikauden 2025 liikevaihto, tilikauden tulos ja oman pääoman tilanne ja näiden lukujen osalta myös vertailu edellisen tilikauden toteumaan.

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

Yhteisöille asetetaan vuosittain kaupungin talousarviossa yhtiökohtaisia tavoitteita, joiden toteumatiedot löytyvät raportilta. Tavoite on joko toteutunut suunnitellusti, siinä on poikkeamia tai tavoite ei ole toteutunut.

Konserniyhtiöille on asetettu myös kaikkia yhtiöitä koskevia yleisiä tavoitteita, jotka liittyvät yhtiöiden taloudelliseen, sosiaaliseen ja ekologiseen kestävyYTEEN heijastaen kaupungin omia strategisia tavoitteita. Yhtiöille on asetettu tavoitteeksi edistää kaupungin ilmasto- ja luontopositiivisuustavoitteiden toteutumista. Lisäksi yhtiöt luovat polkuja työelämään palkkaamalla harjoittelijoita, opinnäytetyöntekijöitä, tukityöllistettyjä ja kesätyöntekijöitä.

Yhtiöt raportoivat yleisten tavoitteiden toteumasta vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä. Tilinpäätösraportissa kuvataan koko konsernin tilikauden aikaista vaikuttavuutta yleisten tavoitteiden osalta. Tunnuslukuina raportilla esitetään työllistäminen, henkilökunnan suositteluastetta kuvaava eNPS-luku, yhtiöiden omistajalle maksama osinko ja yhtiöiden alueellinen talousvaikutus paikallisten hankintojen seurauksena.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Liitteet

Numero Otsikko

17 Konserniraportti tammi-joulukuu 2025

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.03.2026

89

Valituslupahakemus ja valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätöksestä koskien messuhallin (Lahti- ja Vesijärvi-hallit) ostamista Spatium Toimitilat Oy:ltä

4817/00.00.02.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

juristi Laura Sillanpää p. 044 482 0789

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että kaupunki hakee valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätökseen 548/2026.

Kaupunginhallitus valtuuttaa lakipalveluiden juristin laatimaan valituslupahakemuksen ja valituskirjelmän.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto on 22.1.2024 (§ 4) päättänyt hyväksyä kiinteistöjärjestelyn, jossa Lahden kaupunki muun ohella ostaa Spatium Toimitilat Oy:ltä tontilla 398-32-292-1 sijaitsevan Suurhalli- ja messuhallikiinteistön (Lahti- ja

Vesijärvi-hallit) 19,9 miljoonalla eurolla ja Spatium Toimitilat Oy siirtää rakennuksia koskevat vuokrasopimukset Lahden kaupungille.

Päätöksen perustelujen mukaan myyjä myy rakennukset ostajalle ja siirtää ostajalle rakennuksia koskevat liittymä- ja palvelusopimukset sekä vuokrasopimukset.

Kaupan kohteeseen kuuluu myyjän omistuksessa olevat rakennukset ainesosineen, tarpeistoineen ja liittymineen.

Päätöksestä tehtiin oikaisuvaatimus, jossa vaadittiin päätöksen kumoamista siltä osin kuin se koskee messuhallin (Lahti- ja Vesijärvi-hallit) ostamista Spatium Toimitilat Oy:ltä.

Kaupunginhallitus on päätöksellään hylännyt oikaisuvaatimuksen sekä päättänyt panna päätöksen täytäntöön heti ja lisätä kauppakirjaan purkavan ehdon siltä varalta, että hallintotuomioistuimet kumoavat päätöksen. Päätöksen perustelujen mukaan konserni- ja tilajaoston päätöksen tueksi on teetetty kaksi toisistaan riippumatonta arviokirjaa tammikuussa 2024. Ostajan kanssa sovittua kauppahintaa on verrattu näihin arvioihin.

Tämän jälkeen asiasta tehtiin valitus Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen, jossa vaadittiin kaupunginhallituksen päätöksen ja konserni- ja tilajaoston päätöksen kumoamista siltä osin kuin ne koskevat messuhallin (Lahti- ja Vesijärvi-hallit) ostamista Spatium Toimitilat Oy:ltä. Hallinto-oikeus päätti (päätös 548/2026) kumota Lahden kaupunginhallituksen päätöksen 4.3.2024 § 97 ja konserni- ja tilajaoston päätöksen 22.1.2024 (§ 4) siltä osin kuin niissä on päätetty messuhallin (Lahti- ja Vesijärvi-hallit) ostamisesta Spatium Toimitilat Oy:ltä. Hallinto-oikeus piti mahdollisena, että kysymyksessä oleva kauppa sisältäisi Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa tarkoitettua valtiontukea. Edelleen hallinto-oikeus katsoi, ettei konserni- ja tilajaoston päätöksestä ilmene, että päätöksen tekemistä varten olisi selvitetty asianmukaisesti ja riittävällä tavalla mahdollisen

valtiontukien olemassaoloa ja tukimääräysten ja -säännösten soveltamisen edellytyksiä, vaikka näin olisi tullut tehdä.

Konserni- ja tilajaoston päätöksen valmistelussa käytettiin kahta toisistaan riippumatonta asiantuntija-arviota kiinteistön markkina-arvosta. Arviot on laadittu auktorisoitujen kiinteistönarvioijien toimesta ja ne perustuvat tuottoperusteiseen arvonmäärittämiseen, joka on vakiintunut menetelmä toimitilakiinteistöjen arvon arvioinnissa. Arvioiden mukaan kohteen markkina-arvo vastasi olennaisilta osin sovittua kauppahintaa. Arviokirjat ovat olleet oheismateriaalina kokousjärjestelmässä ja ne on esitelty konserni- ja tilajaoston kokouksessa. Päätös on perustunut asianmukaiseen selvitykseen ja kaupungilla oli siten käytettävissään riittävä selvitys kaupan markkinaehtoisuudesta.

Hallinto-oikeus on myös arvioinut markkinaehtoisuutta virheellisistä lähtökohdista. Hallinto-oikeus on perusteluissaan korostanut vuokralaisen taloudellisia vaikeuksia ja vuokravelkoja sekä niiden vaikutusta vuokratuottojen epävarmuuteen. Markkina-arvon määrittäminen ei edellytä varmuutta tulevista vuokratuotoista. Myös yksityiset markkinatoimijat tekevät investointipäätöksiä tilanteissa, joissa tulevat tuotot ovat epävarmoja. Päätöksentekohetkellä kohteeseen oli voimassa vuokrasopimuksia, joiden perusteella vuokratuottojen kertymistä voitiin pitää mahdollisena. Yleisesti ottaen minkään sopimusjärjestelyn osalta ei ole mahdollista antaa ehdotonta takuuta siitä, että vuokratuottoja kertyisi pitkällä aikajänteellä. Hallinto-oikeuden edellyttämä varmuustaso ei vastaa markkinoilla toimivien sijoittajien todellista päätöksentekoa eikä unionin valtiontukioikeudessa sovellettavaa markkinataloustoimijaperiaatetta.

Edelleen kaupunki pitää kiinteistökaupan osittaista kumoamista oikeudellisesti ongelmallisena ratkaisuna. Kiinteistökaupan kohde on kuvattu yhtenä kokonaisuutena. Kauppahinnaksi on määritetty koko kokonaisuuden osalta 19,9 miljoonaa euroa, eikä tätä kokonaissummaa ole pilkottu euromääräisiin tai

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

prosentuaalisiin osuuksiin eri osatekijöiden välillä. Päätöksen osittainen kumoaminen johtaa tilanteeseen, jossa oikeustoimen sisältö muuttuu olennaisesti ilman, että jäljelle jäävän osan ehtoja (kuten kauppahintaa) on arvioitu uudelleen. Hallinto-oikeuden tekemää päätöstä kiinteistökauppaa koskeneen päätöksen osittaisesta kumoamisesta on edellä esitetyt seikat huomioon ottaen pidettävä oikeudellisesti kestävämmänä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: lakipalvelut

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.03.2026

90

Mukkulan monitoimitalon hankesuunnitelman käsittelyaikataulu

3866/10.03.02.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

sivistysjohtaja Mikko Mäkelä, p. 050 341 7386

kehittämisjohtaja Sari Alm, p. 050 398 5162

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää edellyttää Mukkulan monitoimitalon hankesuunnitelman tuomista päätöksentekoon 1.9.2026 mennessä sivistyslautakunnan 17.3.2026 kokouksessaan päättämän lausunnon mukaisessa laajuudessa kuitenkin siten, että yhtenäiskoulu toteutetaan kaksisarjaisena ja kirjasto tämän päätöksen perusteluosassa kuvatussa laajuudessa.

Perusteluosa

Kaupunginhallitus päätti 25.8.2025 kokouksessaan käynnistää aluepalveluohjelman valmistelun sekä perustaa aluepalvelutoimikunnan ohjaamaan aluepalveluohjelman valmistelua.

Aluepalvelutoimikunta on helmikuussa 2026 tehnyt palveluverkkotarkastelua kaupungin eri alueilla. Toimikunta on työskentelyssään päätenyt siihen, että Mukkulan monitoimitalon hankesuunnitelman seuraavaa versiota on välttämätöntä ryhtyä välittömästi valmistelevaan. Mukkulan monitoimitalon hankesuunnitelma

on ollut vuosina 2023 ja 2024 hyväksyttävänä, mutta se on palautettu takaisin valmisteluun. Alueen nykyinen ja ennusteen mukainen väestörakenne sekä sosioekonominen tilanne puoltavat monitoimitalon rakentamista alueelle. Samalla edistetään alueen tasapuolista kohtelua ja kehittymistä myös jatkossa.

Aluepalvelutoimikunta on kokouksessaan 25.2.2026 päättänyt esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus edellyttää Mukkulan monitoimitalon hankesuunnitelman tuomista päätöksentekoon 1.9.2026 mennessä. Toimikunta on pyytänyt myös sivistyslautakunnalta lausunnon monitoimitaloon sijoittuvista toiminnoista kaupunginhallituksen hankevalmistelun tueksi.

Sivistyslautakunta on 17.3.2026 esittänyt lausuntonaan, että Mukkulan monitoimitaloon sijoitetaan yhtenäiskoulu, kahdeksanryhmäinen päiväkotito, nuorisotila, kirjasto sekä tarvittavat yhteiset tilat.

Perusopetuksen osalta hankesuunnitelman lähtökohdaksi on tarkentunut, että Mukkulan monitoimitaloon sijoitetaan kaksisarjainen yhtenäiskoulu sekä lisäksi VMT-opetuksen ryhmiä, pienryhmiä ja erityisluokkia. Kivimaan ja Mukkulan koulut sijaitsevat lähekkäin toisiaan ja oppilaiden ohjautuvuus näihin kouluihin tulee samalta lähialueelta. Oppilasmäärä on ennusteen mukaan voimakkaasti laskeva koko kaupungin alueella. Vuodesta 2024 vuoteen 2040 mennessä oppilasmäärä laskee 2530 oppilaalla. Kivimaan ja Mukkulan koulun alueen koululaisten määrä laskee noin 440 oppilaalla, josta yläkouluikäisten määrän lasku on 161 oppilasta ja alakouluikäisten 277 oppilasta.

Monitoimitaloon sijoittuvaan Mukkulan kirjastoon tulee sijoittua alueen asukkaiden varattavissa oleva monitoimitila noin 20 hengelle sekä riittävästi tilaa kokoelmille, lasten ja nuorten oleskeluun, ryhmäopastuksille, tapahtumille sekä lehtien lukuun. Osa tapahtumatiloista voi olla yhteiskäyttöisiä muiden toimijoiden kanssa.

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 17.03.2026

§ 23

Päätös

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin esittelijän tekemillä muutoksilla perusteluosaan.

Esittelijä

sivistysjohtaja Mäkelä Mikko

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää esittää kaupunginhallituksella lausuntonaan, että Mukkulan monitoimitalon hankesuunnittelua jatketaan ja että monitoimitaloon sijoitetaan kolmisarjainen alakoulu, kahdeksanryhmäinen päiväkotito, nuorisotila ja kirjasto sekä tarvittavat yhteiset tilat. Suunnittelua jatketaan perusteluosassa tarkemmin kuvattujen laajuustietojen ja periaatteiden mukaisesti

Muutettu päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle lausuntonaan, että Mukkulan monitoimitalon hankesuunnittelua jatketaan ja että monitoimitaloon sijoitetaan yhtenäiskoulu (alakoulu ja yläkoulu), kahdeksanryhmäinen päiväkotito, nuorisotila ja kirjasto sekä tarvittavat yhteiset tilat. Suunnittelua jatketaan perusteluosassa tarkemmin kuvattujen laajuustietojen ja periaatteiden mukaisesti.

Käsittely

Asian käsittelyn yhteydessä varapuheenjohtaja Teresa Rautapää teki seuraavan, esittelijän pohjaehdotuksesta poikkeavan esityksen: "Sivistyslautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle lausuntonaan, että Mukkulan monitoimitalon hankesuunnittelua jatketaan ja että monitoimitaloon sijoitetaan kolmisarjainen alakoulu yhtenäiskoulu (alakoulu ja yläkoulu), kahdeksanryhmäinen päiväkotito, nuorisotila ja kirjasto sekä tarvittavat yhteiset tilat. Suunnittelua jatketaan

perusteluosassa tarkemmin kuvattujen laajuustietojen ja periaatteiden mukaisesti". Jäsen Oskari Päätaalo kannatti tehtyä muutosesitystä.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava esitys. Puheenjohtaja tiedusteli lautakunnalta, voidaanko varapuheenjohtaja Teresa Rautapään muutosesitys hyväksyä yksimielisesti vai asetetaanko se pohjaehdotusta vastaan. Lautakunta hyväksyi yksimielisesti varapuheenjohtaja Teresa Rautapään muutosesityksen.

Asian käsittelyn yhteydessä esittelijä teki seuraavat muutokset perusteluosaan:

Lisäys kappale 8: "Suunnittelussa tulee myös huomioida tilojen muuntojoustavuus sekä mahdollisuus hyödyntää kaupunkikonsernin lähialueen vuokratiloja palveluiden järjestämisessä".

Poisto kappaleesta 19: "ja etniseltä"

Poisto kappaleesta 20: "Mikäli monitoimitaloa ei päätetä rakentaa tai mikäli sinne ei sijoiteta yläkoulua, täytyy alueen nuorisotilatoiminnot suunnitella uudelta pohjalta".

Poisto kappale 21: "Nuorisotilojen sijoittaminen päiväkodin ja alakoulun yhteyteen ei ole toimiva eikä järkevä ratkaisu. Nuorisotilatoiminnan pääkohderyhmä on n. 13–18-vuotiaat nuoret ja kokemuksen mukaan nuorisotilojen sijoittuminen välittömästi näiden toimintojen yhteyteen ei ole nuorten eikä myöskään pienempien lasten kannalta paras mahdollinen ratkaisu".

Poisto kappaleesta 22: "Selvää on, että nuorisotila alueelle tarvitaan."

Poisto ja lisäys kappaleeseen 25: "Kirjaston tulisi olla laajuudeltaan vähintään 350 neliötä. Kirjaston tilaratkaisu ja laajuus tarkentuvat osana hankesuunnittelua".

Lisäys kappale 26: "Liikuntatilat

Liikuntatilojen koko, laajuus ja toteutustapa tarkentuvat hankesuunnittelun yhteydessä. Valmistelussa tulee selvittää myös mahdollisuus liikuntatilojen toteuttamiseen yksityisen toimijan toimesta".

Puheenjohtaja tiedusteli lautakunnalta, voidaanko esittelijän muutokset perusteluosaan hyväksyä yksimielisesti. Lautakunta hyväksyi yksimielisesti muutokset.

Muutokset on tehty alla olevaan perusteluosatekstiin.

Perusteluosa

Taustaa:

Sivistyslautakunta on edellisen kerran käsitellyt Mukkulan monitoimitalon hankesuunnitelmaa 11.6.2024. Tuolloin sivistyslautakunta päätti esittää konserni- ja tilajaostolle 6.11.2023 päivätyn Mukkulan monitoimitalon hankesuunnitelman hyväksymistä hankkeen jatkovalmistelun pohjaksi.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta käsitteli monitoimitalon hankesuunnitelmaa 12.6.2024, jolloin se päätti sivistysjohtajan esityksestä palauttaa Mukkulan monitoimitalon hankesuunnitelman kirjaston osalta uudelleen valmisteluun.

Konserni- ja tilajaosto käsitteli Mukkulan monitoimitalon hankesuunnitelmaa 17.6.2024 kokouksessaan ja päätti palauttaa hankesuunnitelman uudelleen valmisteluun, jonka jälkeen asia ei ole ollut poliittisessa käsittelyssä.

Kaupunginvaltuusto on 9.6.2025 § 69 merkinnyt tiedokseen valtuustoryhmien sopiman valtuustosopimuksen kaudeksi 2025–2029. Valtuustosopimuksessa valtuustoryhmät ovat sopineet aluepalveluohjelman valmistelusta viimeistään vuoden 2026 aikana. Valtuustosopimuksen mukaisesti kaupunginhallitus päätti 25.8.2025 kokouksessaan käynnistää aluepalveluohjelman valmistelun sekä perustaa aluepalvelutoimikunnan ohjaamaan aluepalveluohjelman valmistelua.

Osana aluepalvelutoimikunnan työtä on noussut esiin tarve edistää Mukkulan monitoimitalon hankesuunnittelua ja hankkeen etenemistä. Erityisinä perusteluina Mukkulan monitoimitalon edistämiseksi on alueen elinvoimaisuuden varmistaminen, riittävien palvelujen tarjoaminen alueella erityisesti lapsille ja nuorille sekä kaupunkitasoisen eriytymiskehityksen ehkäisy. Yhtenä tavoitteena on tarjota viihtyisät ja turvalliset tilat, joilla pystytään edistämään alueen lasten ja nuorten kasvua, oppimista ja hyvinvointia.

Aluepalvelutoimikunta on kokouksessaan 25.2.2026 päättänyt esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus edellyttää Mukkulan monitoimitalon hankesuunnitelman tuomista päätöksentekoon 1.9.2026 mennessä. Lisäksi toimikunta pyysi sivistyslautakunnalta lausuntoa monitoimitaloon sijoittuvista toiminnoista liitettäväksi kaupunginhallituksen päätökseen.

Sivistyslautakunta pitää tärkeänä, että Mukkulan monitoimitalon hankesuunnittelua jatketaan ja että hankkeelle varataan tulevien vuosien investointiohjelmassa riittävät määrärahat. Sivistyslautakunta esittää, että hankkeen jatkovalmistelussa huomioidaan kunkin vastuualueen tarpeet sekä toiminnallisista että palveluiden laajuuteen liittyvistä näkökulmista alla olevan tarkemman erittelyn mukaisesti. Samalla on syytä selvittää mahdollisuus sellaiseen rakennukseen, jonka laajentaminen myöhemmin on mahdollista, mikäli alueen palvelutarve tulevaisuudessa kasvaa ennakoitua enemmän.

Suunnittelussa tulee myös huomioida tilojen muuntojoustavuus sekä mahdollisuus hyödyntää kaupunkikonsernin lähialueen vuokratiloja palveluiden järjestämisessä.

Sivistyslautakunta edellyttää myös, että hankesuunnitelman valmisteluun osallistetaan oppilaita, vanhempia, henkilöstöä ja alueen asukkaita.

Perusopetus

Kivimaan ja Mukkulan koulut sijaitsevat lähekkäin toisiaan ja oppilaiden ohjautuvuus näihin kouluihin tulee samalta lähialueelta. Oppilasmäärä on ennusteen mukaan voimakkaasti laskeva koko kaupungin alueella. Vuodesta 2024 vuoteen 2040 mennessä oppilasmäärä laskee 2530 oppilaalla. Nykyiselläänkin perusopetuksen palveluverkossa on jonkin verran väljyyttä, täyttöaste on 91 % tasolla koko verkon osalta ja oppilaita mahtuisi laskennallisesti noin 1000 enemmän nykyiseen verkkoon. Mikäli palveluverkko pyrittäisiin säilyttämään nykyisellään myös tulevana vuosina, olisi täyttöaste vuonna 2040 noin 70 %. Tehoton kouluverkon käyttö nostaa oppilaskohtaisia kustannuksia huomattavasti. Ennusteen mukaisesta oppilasmäärän laskusta yläkoululaisten osuus on noin 1000 oppilasta. Kivimaan ja Mukkulan koulun alueen yläkoululaisten määrä laskee ennusteen mukaan 161 oppilaalla, mikä tarkoittaa, että alueelle jää yläkoululaisia oppilaita 5,5 sarjaa. Kivimaan kouluun mahtuu yläkoululaisia kuuden sarjan verran.

Ennusteisiin peilaten sekä Kivimaan että Mukkulan alueella ja koko kaupungin alueella ei ole järkevää rakentaa Mukkulan monitoimitalon yhteyteen yläkoulutiloja, kun oppilaat mahtuvat Kivimaan koulun yhteyteen. Muihinkin kouluihin, joissa on yläkoululuokkia, syntyy väljyyttä runsaasti.

Mukkulan monitoimitaloon on tarkoituksenmukaista sijoittaa kolmesarjainen alakoulu, VMT-opetuksen ryhmiä sekä pienryhmiä ja erityisluokkia. Tällä ratkaisulla mahdollistetaan Kivimaan koulun yhteyteen riittävä väljyys Ruoriniemen päiväkodin sijoittamiseksi monitoimitalon yhteyteen tulevana vuosina. Kaikkien Kivimaan ja Mukkulan alueen yläkoululaisten sijoittaminen Kivimaan kouluun mahdollistaa myös riittävän kokoisen yläkoulun, jossa oppilaille kyetään tarjoamaan aito mahdollisuus valinnaisaineisiin ja opettajille kyetään takaamaan riittävä määrä oppitunteja opetusvelvollisuuden täyttymiseksi. Mikäli Mukkulaan sijoitettaisiin yläkoulu, syntyisi Kivimaan kouluun vajautta Mukkulaan sijoitettavien sarjojen verran.

Palveluverkkoa suunniteltaessa tulee ottaa huomioon koko perusopetuksen palveluverkko yksittäisen asuinaluetarkastelun sijaan. Suunnittelussa on tarkoituksenmukaista huomioida koko verkon riittävän tehokas käyttö laskevat oppilasmäärät huomioiden sekä välttää tarpeettomien tilojen rakentamista.

Varhaiskasvatus

Palveluverkkosuunnitelman mukaisesti varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tarve Mukkulan monitoimitaloon on edelleen kahdeksan ryhmää. Tällä korvattaisiin nykyisin väistötiloissa tilaelementeissä olevan Mukkulan päiväkodin tilat (nykyinen paikkamäärä on 133).

Alueella on myös toinen päiväkotitila (Ruoriniemen), jonka toiminta nykyisissä tiloissa on päättymässä vuoden lopussa ja myös sille on suunnitteilla väistötilat sekä toiminnan pysyvät järjestelyt väliaikaisten väistötilojen jälkeen. Ruoriniemen päiväkotitila tulee jatkossa sijoittumaan Kivimaan koulun yhteyteen, mikä osaltaan vaikuttaa myös Kivimaan koulun toimintaan siten kuin perusopetusta käsittelevässä kohdassa on esitetty.

Mukkulan alueella toimii myös Kilpiäisten päiväkotitila sekä jonkin verran perhepäivähoidon palveluita. Kilpiäisten päiväkodin kapasiteetti tarvitaan myös jatkossa ja Mukkulan monitoimitalon rakentamisella ei ole vaikutusta Kilpiäisten päiväkodin toimintaan tai tarpeeseen.

Alle kouluikäisten lasten määrä sekä siihen liittyvä varhaiskasvatuksen tarve on ennusteiden mukaan Mukkulan alueella jatkossakin vakaa ja mahdolliset muutokset varhaiskasvatuksen kysynnässä voidaan jatkossa huomioida Ruoriniemen päiväkodin tulevassa koossa.

Nuorisopalvelut

Mukkulan nykyinen nuorisotila sijaitsee Mukkulan ostoskeskuksessa osoitteessa Ritaniemenkatu 13. Tila on vuokralla yksityiseltä toimijalta. Nykyisen tilan sijainti on

hyvä, mutta tilan kunto aiheuttaa aika ajoin ongelmia. On todennäköistä, että muutamien vuosien päästä ostoskeskuksen tilat ovat käyttöikänsä lopulla ja siinä vaiheessa saattaa tulla tilanne, joka aiheuttaa tarpeen uudelle nuorisotilalle.

Mukkulan alueen väestö on sosioekonomiselta taustaltaan haastava ja segregaatiónäkökulmat huomioon ottaen alueella on myös tulevaisuudessa oltava toimivat nuorisopalvelut ja alueella toimiva nuorisotila.

Palveluverkkosuunnitelmissa on lähdetty siitä, että Mukkulan nuorisotila sijoittuu tulevaisuudessa uuteen Mukkulan monitoimitaloon yläkoulun yhteyteen.

Mikäli Mukkulan monitoimitalon osalta päädytään siihen, että se rakennetaan ilman yläkoulun osuutta, on selvítettävä alueen nuorisotilan sijoittuminen monitoimitalon tontin alueelle esimerkiksi erillisenä rakennuksena tai erilliseen siipeen.

Kirjasto

Mukkulan kirjasto sijaitsee nykyisin Mukkulan koulun tontilla, erillisessä väistötilassa. Väistötilojen vuokrasopimus on katkolla 2027.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päätti lokakuussa 2024, että Mukkulan kirjasto jatkaa toimintaansa, mutta kirjaston sijoittuminen monitoimitaloa edullisempiin tiloihin selvitetään. Tätä ennen Mukkulassa järjestettiin asukasilta, jossa kuultiin asukkaiden näkemyksiä kirjaston merkityksestä ja tarpeellisuudesta alueella. Suuri osa asukkaista nosti illassa esiin alueen sosioekonomisen aseman ja vähävaraisuuden. Kirjasto nähdään alueella tarpeellisena etenkin yhteisöllisyyden sekä ihmisten kohtaamisen takia. Myös lasten ja nuorten näkökulmasta kirjasto on tärkeä, turvallinen paikka. Kirjastossa viettää koulupäivien jälkeen aikaa kymmeniä lapsia ja nuoria ekaluokkalaisesta yläkouluikäiseen. Kirjastossa käy vuosittain noin 60 000 asiakasta.

Mukkulan kirjaston sijoittuminen Mukkulan monitoimitalon yhteyteen olisi toiminnan kannalta järkevä ja toimiva ratkaisua ja sitä vaihtoehtoa on hankkeen

jatkovalmistelussa syytä harkita uudelleen. Kirjasto tekee tiivistä yhteistyötä koulun, varhaiskasvatuksen sekä nuorisopalveluiden kanssa. Yhteiset tilat mahdollistavat entistä paremman ja tiiviimmän yhteistyön alueen lasten ja nuorten hyväksi. Lisäksi alueella on melko vähän muita mahdollisia tiloja, jonne kirjasto voisi sijoittua, ottaen huomioon nykyisen ostoskeskuksen huono kunto. Kirjaston tilaratkaisu ja laajuus tarkentuvat osana hankesuunnittelua.

Liikuntatilat

Liikuntatilojen koko, laajuus ja toteutustapa tarkentuvat hankesuunnittelun yhteydessä. Valmistelussa tulee selvittää myös mahdollisuus liikuntatilojen toteuttamiseen yksityisen toimijan toimesta.

Kustannukset

Mukkulan monitoimitalon laajuutta ja kustannuksia on alustavasti tarkasteltu kahden erilaisen vaihtoehdon osalta. Molemmissa vaihtoehdoissa mukana on päiväkodin, nuorisotilan ja kirjaston tilat sekä liikunta- ja muut yhteiset tilat. Vaihtoehdossa 1 on tarkasteltu koulun osalta kaksisarjaista yhtenäiskoulua ja vaihtoehdossa 2 kolmisarjaista alakoulua ilman yläkoulua. Muilta osin vaihtoehdot ovat keskenään samanlaiset. Tarkastelun perusteella vaihtoehto 1 on laajuudeltaan n. 500 brm² suurempi ja investointikustannuksiltaan n. 2,2 milj. euroa (alv. 0 %) kalliimpi kuin vaihtoehto 2, mikäli koko hanke päätetään toteuttaa investointina. Mikäli päädytään hybridimalliin, jossa ainoastaan monitoimitalon ydinosa toteutetaan investointina, ja muut osat vuokrataan, vaihtoehto 1 on n. 56 000 euroa kalliimpi. Hybridimalliin ja 20 vuoden tarkastelujaksoon perustuen vaihtoehto 1 on vuosivuokraltaan n. 203 000 euroa kalliimpi kuin vaihtoehto 2.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

Toimenpiteet

Kh: ote Lahden Tilakeskus

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.03.2026

91

Lahden kaupungin satamajärjestyksen kumoaminen KV

1521/00.01.01.00/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

aluepäällikkö Niina Savolainen, p. 050 387 8702

juristi Lauri Uski, p. 044 482 6810

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto päättää kumota 11.3.2019 tehdyn päätöksen § 21 Lahden kaupungin satamajärjestys."

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 17.03.2026

§ 35

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se esittäisi kaupunginvaltuustolle päätöksen 11.3.2019 § 21 Lahden kaupungin satamajärjestys kumoamista.

Perusteluosa

Tiivistelmä

Vuonna 2014 kumottiin sekä laki kunnallisista satamajärjestyksistä ja liikennemaksuista (955/1976) että laki yksityisistä yleisistä satamista (1156/1994). Hallituksen esityksen mukaan erilliselle satamalainsäädännölle ei katsottu olevan tarvetta, ja kunnallisten satamien sääntely voidaan järjestää erityiskysymyksiä koskevien muiden lakien avulla. Näin ollen kunnilla ei ole enää lakisääteistä velvollisuutta laatia tai ylläpitää satamajärjestystä.

Koska Lahti ei ylläpidä rahtisatamaa eikä toiminta täytä yleisen sataman tuntomerkkejä (tavarankäsittelyä, laajaa matkustajaliikennettä tai satamatoiminnan erityisiä turvallisuus- ja liikennevelvoitteita), kaupungilla ei ole enää säädöspohjaista velvollisuutta ylläpitää satamajärjestystä. Aiemmin kunnan oli pakko hyväksyä satamajärjestys, mutta tämä velvoite poistui lainsäädännön kumoamisen myötä.

Nykytila Lahden satamissa

Nykyinen, voimassa oleva Lahden kaupungin satamajärjestys on hyväksytty valtuustossa 11.3.2019. Lahden nykyinen satamajärjestys on laadittu lainsäädäntöpohjalle, joka ei ole ollut enää voimassa vuoden 2014 lainsäädäntömuutosten jälkeen.

Voimassa oleva Lahden satamajärjestys on tämän vuoksi vanhentunut sekä sisällöllisesti että oikeusperustaltaan. Monet siinä olevat määräykset eivät enää vastaa sataman toimintaympäristöä, lainsäädäntöä tai palvelurakennetta.

Päivittämistarpeet olisivat huomattavia, mutta satamajärjestyksen ylläpitämiselle ei ole enää lakisääteistä perustetta.

Lahden satama ei myöskään ole rahti- tai yleinen satama, eikä siellä harjoiteta ulkomaanliikenteen tavarankäsittelyä. Toiminta koostuu pienvenesatamasta ja vähäisestä matkustajaliikenteestä, joissa operatiiviset kysymykset liittyvät pääasiassa turvallisuuteen, järjestykseen ja lupakäytäntöihin -asioihin, jotka voidaan ohjata muulla lainsäädännöllä ja viranhaltijan antamilla ohjeilla.

Satamajärjestyksen asemasta käyttöön otetaan satamatoimintaa ohjaava viranhaltijan antama ohje, joka määrittelee sataman käytön periaatteet, turvallisuuskäytännöt sekä satama-alueen toimijoiden velvoitteet. Ohjeen oikeudellinen perusta on yleislainsäädännössä (esim. poliisilaki, vesiliikennelaki, ympäristölainsäädäntö), eikä se vaadi erillistä satamajärjestystä tuekseen. Lahden kaupungin hallintosäännön (2025/18) kaupunkiympäristön palvelualueutta koskevan toimivaltataulukon mukaisesti satamahallintoon liittyvät päätökset tekee viranhaltija.

Ohje varmistaa, että satama-alueen toiminta on johdonmukaista ja ajantasaista, se antaa viranhaltijalle tarvittavat valtuudet ohjata toimintaa ja se voidaan päivittää ketterämmin kuin kunnallinen satamajärjestys.

Muutoksen vaikutukset

1. Hallinnon selkeytyminen ja keventäminen

Satamajärjestyksen kumoaminen poistaa tarpeettoman normin ja selkeyttää vastuita. Kaupunki välttää vanhentuneen säädöksen päivittämisen ja ylläpidon, mikä säästää valmisteluresursseja.

2. Ajantasainen ja joustava ohjaus

Uusi satamatoimintaa ohjaava ohje voidaan päivittää nopeasti, mikä mahdollistaa:

- nopean reagoinnin sataman toimintaan liittyen,

- selkeät ja yksiselitteiset säännöt käyttäjille,
- toiminnan ohjaamisen ilman raskasta päätöksentekomenettelyä.

3. Ei vaikutuksia turvallisuuteen tai järjestykseen

Turvallisuutta ja järjestystä ohjaavat edelleen poliisilain säännökset, vesiliikennelain velvoitteet, ympäristölainsäädäntö ja kaupungin yleiset järjestyssäännöt.

Sataman käytännön turvallisuus- ja järjestelytoiminnot pysyvät entisellään.

Satamajärjestyksen kumoaminen ei heikennä turvallisuutta tai valvontaa.

4. Kaupunkilaisten ja käyttäjien kannalta muutos on huomaamaton

Sataman käyttäjille toimintaperiaatteet säilyvät pääosin ennallaan. Uusi ohje tekee käytännöistä selkeämpiä ja helpommin saavutettavia.

Satamajärjestyksiä on perinteisesti asetettu erityisesti sellaisissa yleisissä satamissa, joissa on laajaa alusliikennettä sekä tavara- ja matkustajaliikennettä. Tällaisissa satamissa on tarpeen antaa yksityiskohtaisia määräyksiä esimerkiksi satama-alueen käytöstä, alusten liikenteestä, turvallisuudesta, lastaus- ja purkutoiminnasta, vaarallisten aineiden käsittelystä sekä sataman operatiivisesta toiminnasta.

Pienvenesatamien toiminta ja käyttö ovat luonteeltaan huomattavasti rajatumpia, minkä vuoksi vastaavan tasoinen yksityiskohtainen ja raskas ei yleensä ole tarpeen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: säädöskokoelma (säädöksen kumoaminen)

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.03.2026

92

Kaupunginvaltuuston 9.2.2026 kokouksessa tehtyjen päätösten laillisuuden tarkastaminen

31/00.01.01.01/2026

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus toteaa, etteivät kaupunginvaltuuston kokouksessa 9.2.2026 tehdyt päätökset niiden laillisuuden suhteen anna aihetta huomautuksiin.

Perusteluosa

Kaupunginvaltuuston kokouksesta 9.2.2026 laadittu pöytäkirja on nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.lahti.fi ja luettavissa sähköisessä muodossa Lahti-Pisteen asiakastietokoneelta.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.03.2026

93

Lahden Vihreän valtuustoryhmän järjestäytyminen KV

1685/00.00.01.03/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 716 1416

valmistelusihteri Terhi Takala p. 044 416 2732

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedokseen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti."

Perusteluosa

Lahden Vihreän valtuustoryhmän järjestäytymiskokous 4.2.2026:

"- - -

3. Valtuustoryhmän järjestäytyminen

3.1 Valtuustoryhmän kokoonpano

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

Päätösehdotus:

Valtuustoryhmän muodostavat valtuutetut Minerva Kastehelmi, Jouni Kaikkonen, Riina Puusaari ja Salla Majaniemi, varavaltuutetut Aija-Riitta Saastamoinen, Mika Aaltonen, Aleksi Mäntylä ja Mia Nieminen sekä yhdistyksen puheenjohtaja Jaana Suvisilta ja varapuheenjohtaja Marko Helin.

Päätös:

Päätettiin päätösehdotuksen mukaisesti.

3.2 Valtuustoryhmän puheenjohtajiston ja muiden toimihenkilöiden valinta

Valittiin valtuustoryhmän puheenjohtajaksi Riina Puusaari ja varapuheenjohtajaksi Minerva Kastehelmi.

3.3 Vihreän valtuustoryhmän neuvottelijoiden valitseminen

Valittiin neuvottelijoiksi Riina Puusaari, Minerva Kastehelmi ja Aleksi Mäntylä sekä yhdistyksen puheenjohtaja Jaana Suvisilta ja varapuheenjohtaja Marko Helin.

Pääneuvottelijana toimii Riina Puusaari.”

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote luettelot

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.03.2026

94

Omistajapoliittinen ohje elinkeinokehitysyhtiöiden toiminnasta

1785/00.00.02.00/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

omistajaohjauksen asiantuntija Sanna Haarala, p. 044 4826 426

elinvoimajohtaja Elina Laavi, p. 040 708 2121

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa omistajapoliittisen ohjeen Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy:lle ja Lahti Region Oy:lle käynnistää valmistelut liiketoimintojen yhdistämiseksi liiketoimintakaupalla. Liiketoimintakaupassa Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy myy liiketoimintansa Lahti Region Oy:lle. Lisäksi kaupunginhallitus päättää antaa omistajapoliittisen ohjeen Lahti Region Oy:lle selvittää vaihtoehdot, joilla se organisoi markkinaehtoisien matkailupalvelujen välittämisen liiketoimintakokonaisuuden.

Kaupunginhallitus pyytää yhtiöiden muita osakkaita ottamaan kantaa esitettyyn järjestelyyn 13.4.2026 mennessä.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy on Päijät-Hämeen kuntien ja korkeakouluyhteisöjen yhdessä omistama seudullinen elinkeinoyhtiö, joka tuottaa palveluja alueen elinkeinotoiminnan kehittämiseksi. Lahden kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 87,5 %. Yhtiön kuntaosakkaat ovat sitoutuneet rahoitussopimuksella yhtiön toiminnan rahoittamiseen. Yhtiön pääasiallisena tarkoituksena on kehittää ja uudistaa Lahden seudun elinkeinoelämää, edistää yritystoiminnan toimintaedellytyksiä ja alueen vetovoimaisuutta sekä tätä kautta vaikuttaa uusien työpaikkojen, yritysten ja verotulojen syntymiseen. Yhtiön toiminnan perustana ovat Päijät-Hämeen maakuntastrategia sekä sopijapuolten omat ja yhteiset elinkeinopoliittiset tavoitteet. Yhtiön liikevaihto vuonna 2025 oli 4,2 miljoonaa euroa ja henkilöstömäärä 36 henkilöä.

Lahti Region Oy on Päijät-Hämeen kuntien omistama alueellista matkailuelinkeinotoimintaa edistävä yhtiö. Sen pääasiallisena tarkoituksena on vastata maakunnan matkailullisen vetovoiman kasvattamisesta, houkutella alueelle lisää matkailijoita, ja näin kasvattaa alueen matkailutuloa ja verotuloja. Yhtiön omistajina ovat Päijät-Hämeen kunnat, jotka ovat Kärkölän ja Orimattilan kunnat pois lukien sitoutuneet rahoitussopimuksella yhtiön toiminnan rahoittamiseen. Lahden kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 52,9 %. Yhtiön liikevaihto vuonna 2025 oli 2,5 miljoonaa euroa ja henkilöstömäärä 14 henkilöä.

Yhtiörakenteen kehittäminen perustuu syksyllä 2025 julkaistuu elinkeinoselvitykseen. Yhdistämällä kahden elinkeinoyhtiön toiminnat Lahden seudun elinvoimaan tavoitellaan aiempaa suurempaa vaikuttavuutta. Tavoitteena on, että

- Lahden seutu tunnetaan houkuttelevana kasvun, investointien, kestävän teollisen uudistumisen ja elinvoimaisen matkailun paikkana. Alue houkuttelee proaktiivisesti strategisia investointeja klustereihin ja määrällisesti tuottaa kasvua alueelle,

- Lahden seudulla tehdään vaikuttavaa matkailun edistämistä, houkuttelua, matkailubrändin kehittämistä ja kansainvälistä markkinointia. Matkailu kytkeytyy osaksi kasvun ja investointien houkuttelua,
- Lahden seudulla on tarjota synergiset asiakaspolut tiiviillä yhteistyöllä eri toimijoiden kesken,
- Lahden seudun Invest in –toiminnassa on voimakkaan proaktiivinen kasvuhakuisuus, ja
- Alueella on kasvava kyvykyys vaikuttaa edunvalvonnalla elinkeinopolitiikan ja kasvun teemoihin kansallisesti ja kansainvälisesti.

Toiminnot yhdistämällä tavoitellaan Lahden seudulle lisää kasvua yritysympäristönä, invest in –työn ja matkailun kautta yhtenä tekemisenä ja vaikuttavuutta kasvattamalla.

Toimintojen yhdistämisen arvioidaan parantavan jonkin verran kustannustehokkuutta, joka syntyy hallinnollisen työn keskittämällä, toimintoja ja käytänteitä yhdenmukaistamalla ja sopimushallinnalla. Kustannustehokkuuden potentiaalin on arvioitu olevan n. 5 %. Ennen kaikkea yhdistämisen vaikuttavuus syntyy kuitenkin ydintoimintojen arvonluonnin synergioista, joilla voidaan saavuttaa lisää omistajille keskeisiin tavoitteisiin liittyviä tuloksia.

Yhtiöiden toimintojen yhdistäminen toteutetaan liiketoimintakaupalla, jossa Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy myy liiketoimintansa Lahti Region Oy:lle. Ja samalla Lahti Region Oy selvittää vaihtoehtoiset mallit organisoida markkinaehtoinen matkapalvelujen välittäminen. Tavoitteena on, että operatiivinen toiminta uudistetussa laajemmassa kokonaisuudessa voidaan aloittaa 1.7.2026 alkaen.

Yhtiöt ohjeistetaan valmistelemaan huolellisesti liiketoimintakauppaan liittyvät toimet. Myytävistä liiketoimintakokonaisuuksista on laadittava riippumattomaan arvonmäärittelyyn perustuva hinta-arvio. Lisäksi yhtiöt laativat asianmukaiset viestintäsuunnitelmat yhdistymisvaiheen aikataulusta ja vaikutuksista sekä henkilöstölle että muille tärkeille sidosryhmille. Henkilöstö siirtyy

liiketoimintakaupan mukana vanhoina työntekijöinä ja henkilökunnan yhdenvertainen kohtelu tulee varmistaa. Prosessissa tulee vaalia yhtiöiden toiminnan katkeamatonta jatkuvuutta läpi yhdistymisen.

Uusi syntyvä kokonaisuus ja yhtiö toimii myös jatkossa julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (hankintalaki, 1397/2016) 15 §:n tarkoittamana sidosyksikkönä. Hankintalain uudistus on parhaillaan eduskuntakäsittelyssä ja lainsäädännön mahdollisiin muutoksiin valmistaudutaan myös tämän kokonaisuuden osalta. Keskeisimpänä muutoksena on yhtiön omistajille mahdollisesti asetettava 10 % omistusvaatimus, joka edellyttää toimenpiteitä toteutuessaan. Hallituksen esityksen mukainen siirtymäaika ja takaraja järjestelyjen toteuttamiseksi on 30.6.2027. Kymmenen osakkaan yhtiössä omistuosuudet tulee tasata niin, että jokaisella osakkaalla on yhtiössä 10 % omistuosuus. Yhtiön osakassopimuksella linjataan yhtiön hallinnon muodostamisesta ja omistajien keskinäisestä suhteesta. Lähtökohtana on se, että päätösvalta ja edustus yhtiön hallinnossa muodostuu omistajien rahoitusosuuksien perusteella.

Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy:n ja Lahti Region Oy:n rahoittajasopimukset korvataan päivitetyllä sopimuksella, joka huomioi uuden syntyvän kokonaisuuden ja rahoituspohjan. Lähtökohtana on, että rahoitusosuudet vastaavat pääosin nykyistä tasoa ja että kaikki omistajakunnat maksavat yhteisten periaatteiden mukaisesti kasvuyhtiön palveluista.

Liiketoimintansa myyvään yhtiöön ei lähtökohtaisesti jää yhdistymisen jälkeen liiketoimintaa tai henkilökuntaa. Yhtiö tullaan todennäköisesti purkamaan tarpeettomana selvitysmenettelyn kautta.

Kaupunginhallitus vastaa hallintosäännön mukaan seudullisen yhteistyön ohjaamisesta ja antaa seudulliseen omistajaohjaukseen liittyvät toimiohjeet operatiivisissa asioissa.

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: omistajaohjauspalvelut, Elinvoimapalvelut, Asikkalan kunta, Hartolan kunta, Heinolan kaupunki, Hollolan kunta, Iitin kunta, Kärkölän kunta, Orimattilan kaupunki, Padasjoen kunta, Sysmän kunta, Helsingin yliopisto, LAB ammattikorkeakoulu, LUT yliopisto

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.03.2026

95

Lahden kaupungin sijoitussuunnitelma 2026

686/02.02.03.00/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

rahoituspäällikkö Päivi Väisänen, p. 044 716 1428

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan Lahden kaupungin sijoitussuunnitelma 2026 -asiakirjan noudatettavaksi sijoitustoiminnan linjaukseksi ja toimintasuunnitelmaksi vuodelle 2026.

Perusteluosa

Lahden kaupungin hallintosääntö 2026/10 § 34 määrää, että kaupunginvaltuusto hyväksyy yleiset periaatteet, joita noudatetaan käyttöomaisuuden myynnissä, kirjanpidon suunnitelmapoistojen tekemisessä, kaupungin perimien maksujen määrittämisessä sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnassa. Lisäksi edellä mainittu pykälä määrää, että muista rahatoimeen ja rahoitukseen liittyvistä asioista päättää kaupunginhallitus.

Lahden kaupungin rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet (KV 11.12.2023 § 130) määrittelevät Lahden kaupungin sekä Lahti-konsernin rahoitus- ja

sijoitustoiminnan, rahoitus- ja sijoitusriskien hallinnan yleiset periaatteet, toimintatavat, tavoitteet, raportoinnin ja vastuullisen sijoittamisen periaatteet.

Vuosittaista käytännön sijoitustoimintaa ohjaa kaupunginhallituksen hyväksymä sijoitussuunnitelma, jossa määritellään valtuuston hyväksymien periaatteiden perusteella sijoitustoiminnan yksityiskohtaisemmasta toiminnasta ja tavoitteista. Sijoitussuunnitelma koskee kassaylijäämää sekä soveltuvien osin rahastoituvia varoja. Sijoitussuunnitelmassa määritellään tavoite- eli neutraaliallokaatio (ts. eri omaisuuslajien välinen jakauma neutraalissa markkinatilanteessa), sijoitustoiminnan periaatteisiin nähden tarkemmat vaihteluvälit, joiden puitteissa sijoitustoimintaa voidaan harjoittaa, tuottotavoite sekä tarkennetut riskien hallinnan periaatteet.

Sijoitussuunnitelmaa voidaan päivittää tarvittaessa myös talousarviovuoden aikana, mikäli sijoitustoiminnassa tapahtuu merkittäviä muutoksia muuttuneesta markkinatilanteesta tai muista olennaisista ja merkittävistä muutoksista johtuen.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: konsernihallinto/rahoituspalvelut, talouspalvelut, talousjohtaja

Liitteet

Numero Otsikko

18 Lahden kaupungin sijoitussuunnitelma 2026 KH 30.3.2026

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 30.03.2026

96

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

Pöytäkirjat:

- Rakennus- ja ympäristölupalautakunta 10.3.2026
- Tarkastuslautakunta 10.3.2026
- Wellamo-opiston johtokunta 12.3.2026
- Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta 17.3.2026
- Kaupunkiympäristölautakunta 17.3.2026
- Sivistyslautakunta 17.3.2026

Toimielinten pöytäkirjat ovat luettavissa kaupungin verkkosivuilla [Dynasty-verkkopalvelussa](#)

Muistio:

- Aluepalvelutoimikunta 25.2.2026

Pöytäkirja:

- Päijät-Hämeen maakuntahallitus 16.3.2026

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 8

- Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän yhtymähallitus 23.3.2026
- Päijät-Hämeen maakuntavaltuusto 23.3.2026
- Kaupunginhallituksen alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset ajalta 13.-26.3.2026

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-